

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Arbeidstilsynet
Statens Hus
7468 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
22/3861

Dato
05.01.2024

Tildelingsbrev 2024 – Arbeidstilsynet

1. INNLEDNING

Arbeids- og inkluderingsdepartementet viser til Prop. 1 S (2023–2024) og Stortingets budsjettvedtak, jf. Innst. 15 S (2023–2024). Arbeids- og inkluderingsdepartementet gir i tildelingsbrevet de økonomiske rammene for Arbeidstilsynet og angir prioriteringer, mål og rapporteringskrav for 2024.

Tildelingsbrevet er, sammen med instruks om virksomhets- og økonomistyring, styrende for Arbeidstilsynets virksomhet og angir hvilke områder som har høyest prioritet i 2024. Det følger av dette at det i tillegg er oppgaver som skal utføres av tilsynet i 2024, som ikke er eksplisitt omtalt i tildelingsbrevet.

Erfaring tilsier at det også kan tilkomme saker som det ikke er tatt høyde for ved årets begynnelse som kan få stor oppmerksomhet og kreve betydelig innsats. Arbeidstilsynet skal derfor ha fleksibilitet til å kunne påta seg nye oppgaver som gis av departementet på kort varsel. Ved eventuelle endringer, som kan ha vesentlig innvirkning på ressursinnsatsen og måloppnåelsen i etaten, skal Arbeidstilsynet varsle departementet og iverksette avbøtende tiltak der det er mulig.

Dersom Arbeidstilsynet vurderer at det er vesentlige endringer i forutsetninger eller uklarheter i krav som formidles i tildelingsbrevet, har etaten et selvstendig ansvar for å ta saken opp med departementet.

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
postmottak@aid.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
www.aid.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 457

Avdeling
Arbeidsmiljø- og
sikkerhetsavdelingen

Saksbehandler
Vidar Leithe
22 24 86 26

Innholdsfortegnelse

1.	INNLEDNING	1
2.	LANGSIKTIGE MÅL OG prioriteringer	3
3.	MÅL OG PRIORITERINGER FOR 2024	4
3.1.	Virksomhetene arbeider systematisk med forebyggende arbeidsmiljø, helse og sikkerhet	4
3.2.	Virksomhetene ivaretar seriøse og anstendige arbeidsvilkår	5
3.3.	Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes	5
3.4.	Andre prioriterte oppgaver	7
3.5.	Styringsinformasjon for målene angitt under 3.1- 3.3.....	8
4.	BEVILGNING OG TILDELT BELØP	9
4.1.	Budsjettrammer	9
4.2.	Bevilgningsmessige forutsetninger	9
5.	FELLESFØRINGER og administrative føringer FOR 2024.....	9
5.1.	Fellesføringer	9
5.2.	Andre administrative føringer	10
6.	ÅRSRAPPORTERING	11
7.	DIALOG OG PLANLAGTE MØTER.....	12

Vedlegg:

1. Budsjettfullmakter
2. Rapporteringsoversikt
3. Møteplan for styringsmøter
4. Forklaringsvariabler
5. Årshjul for fagmøter

2. LANGSIKTIGE MÅL OG PRIORITERINGER

Arbeidstilsynet skal legge premisser for, og følge opp at virksomheter holder et høyt nivå med hensyn til helse, arbeidsmiljø og sikkerhet og sørger for seriøse og lovlige arbeidsforhold. Arbeidstilsynet skal, på et faglig og selvstendig grunnlag, følge opp at virksomhetene etterlever arbeidsmiljølovgivningen, allmenngjøringslovgivningen og øvrig relevant regelverk som er tillagt Arbeidstilsynets myndighet.

Arbeidstilsynet skal ha et oppdatert og helhetlig bilde av arbeidsmiljøtilstanden innen sitt ansvarsområde, og skal gjennom eget arbeid og samarbeid med relevante kunnskapsleverandører bidra til et godt faglig grunnlag for forvaltning og utvikling av arbeidsmiljøområdet.

Arbeidstilsynet skal videre bidra til at relevante myndigheter og parter har et omforent og helhetlig bilde av arbeidsmiljøtilstanden, og etaten skal videreutvikle samarbeidet med partene i arbeidslivet i aktuelle fora og ulike nærings-, bransje- og temaaktiviteter.

Arbeidstilsynets viktigste virkemiddel er tilsyn og etaten skal ha en tydelig tilstedeværelse og synlighet i arbeidslivet. Arbeidstilsynet skal legge til grunn en streng reaksjonsbruk ut fra alvorlighetsgrad og vesentlighet ved avdekket brudd på regelverket. Utviklingen knyttet til økt bruk av overtredelsesgebyr når forholdene tilsier det, skal videreføres. Bruk av reaksjoner skal innrettes slik at det i størst mulig grad bidrar til økt etterlevelse hos virksomheter som bryter regelverket og har en preventiv effekt. Overtredelsesgebyrenes størrelse må gjenspeile dette. Ved gjentatte regelverksbrudd skal nytt overtredelsesgebyr vurderes. Grov arbeidslivskriminalitet og lovovertridelser hvor overtredelsesgebyr ikke vil ha tilstrekkelig effekt som sanksjon, skal rutinemessig politianmeldes.

For å kunne ivareta samfunnsoppdraget sitt er det viktig at Arbeidstilsynet har tillit og troverdighet i offentligheten. Derfor er det viktig at grunnlaget for tilsynets myndighetsutøvelse framkommer gjennom tydelige prioriteringer og enhetlig praksis. Arbeidstilsynet skal ha høy kvalitet i egne arbeidsprosesser. Etatens innsats skal være ressurseffektiv, risikobasert og treffsikker slik at innsatsen på best mulig måte rettes mot de områder hvor utfordringene er størst.

3. MÅL OG PRIORITERINGER FOR 2024

Arbeidstilsynets innsats i 2024 skal bidra til følgende mål i Prop. 1 S:

- Et sikkert og seriøst arbeidsliv
- Redusere sykefravær og frafall fra arbeidslivet

På bakgrunn av dette skal Arbeidstilsynet i 2024 prioritere de tre målene (3.1.–3.3) som angitt nedenfor. Arbeidstilsynets innsats rettet mot målene må ses i sammenheng, ettersom innsatsen rettet mot ett av målene også vil kunne bidra til de andre målene.

Arbeidstilsynet får i 2024 økt bevilgning for å styrke det lokale a-krimssamarbeidet i Innlandet. Arbeidstilsynet får i tillegg økt bevilgning til en generell styrking av arbeidet mot useriøsitet og sosial dumping. Den økte bevilgningen skal benyttes til å styrke etatens fysiske tilstedeværelse og synlighet på arbeidsplasser.

3.1. Virksomhetene arbeider systematisk med forebyggende arbeidsmiljø, helse og sikkerhet

Forebyggende arbeidsmiljøarbeid er nøkkelen til gode arbeidsmiljøforhold. Det er et fundament for både et sikkert og seriøst arbeidsliv, og det bidrar til å redusere sykefravær og frafall i arbeidslivet. Arbeidstilsynet skal legge premisser for, og følge opp at norske virksomheter holder et høyt nivå med hensyn til helse, arbeidsmiljø og sikkerhet. Arbeidstilsynet skal derfor følge opp at virksomhetene ivaretar sitt ansvar for systematisk forebyggende HMS-arbeid og bidrar til å hindre arbeidsrelatert sykdom, skade og uforsvarlige arbeidsforhold.

Etatenes felles oppfølging av IA-arbeidsmiljø-satsingen

Arbeidstilsynet, STAMI, Havindustritilsynet og Arbeids- og velferdsetaten skal i fellesskap fortsette å videreutvikle arbeidsmiljø-satsingen etter gitte mål og retningslinjer.

Etatene skal fortsette arbeidet med å styrke og tilgjengeliggjøre kunnskapsgrunnlaget knyttet til arbeidsmiljøforhold av betydning for sykefravær og frafall. Arbeidsmiljøportalen skal være det sentrale virkemiddelet for å nå bransjene og virksomhetene med relevant kunnskap og verktøy. Etatene skal sikre god og effektiv drift av satsingen fremover. I videreutviklingen av satsingen skal etatene involvere partene der det er relevant.

Etatene skal innen 15. mars 2025 utarbeide en felles rapport for 2024 hvor de redegjør for arbeidet med arbeidsmiljø-satsingen. Rapporten skal redegjøre for den samlede innsatsen, samarbeidet mellom etatene og hver etats bidrag. Arbeidstilsynet skal koordinere arbeidet med rapporten.

Særskilt om Arbeidstilsynets oppfølging av IA-arbeidsmiljø-satsingen

Arbeidstilsynet skal i 2024 forankre og integrere arbeidsmiljø-satsingen i etatens øvrige innsats på forebyggende arbeidsmiljø. Arbeidstilsynet skal arbeide videre med å utvikle verktøy og veiledning for virksomhetene og bransjene slik at de arbeider mer behovsbasert, treffsikkert og kunnskapsbasert med forebyggende arbeidsmiljøarbeid. Arbeidstilsynet skal

nå ut til virksomhetene gjennom et styrket samarbeid med blant annet partene og bransjeorganisasjoner.

3.2. Virksomhetene ivaretar seriøse og anstendige arbeidsvilkår

Arbeidstilsynet skal følge opp at virksomhetene ivaretar sitt ansvar etter gjeldende krav til lønns- og arbeidsvilkår. I bransjer der det er fastsatt allmenngjøringsforskrifter, skal Arbeidstilsynet følge opp at virksomhetene følger forskriftene.

Arbeidstilsynet skal følge opp tiltak som etaten har ansvar eller medansvar for i regjeringens Handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Arbeidstilsynet skal videre, i samarbeid med Statens vegvesen, følge opp tiltak i regjeringens handlingsplan mot sosial dumping i transportsektoren.

Fra 1. april 2023 er det innført flere endringer i reglene for inn- og utleie fra bemanningsforetak. Fra 1. januar 2024 innføres det også en godkjenningsordning for bemanningsforetak. Innleie er fortsatt et prioritert felt, og Arbeidstilsynet skal innenfor sitt område følge opp at virksomhetene ivaretar sitt ansvar for å etterleve regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak, særlig knyttet til lovligheten av innleie. Der det er naturlig skal Arbeidstilsynet samarbeide med Havindustritilsynet og Luftfartstilsynet, slik at myndighetenes oppfølging og praksis overfor virksomhetene blir mest mulig ensartet, og kompetanse og ressurser utnyttes effektivt.

Offentlige oppdragsgivere har et særlig ansvar for å hindre at useriøse og kriminelle aktører får innpass i arbeidslivet, ved å stille og følge opp krav til lønns- og arbeidsvilkår i sine kontrakter. Arbeidstilsynet skal bidra til å gjennomføre målsettingene i Norgesmodellen gjennom tilsyn med hvordan regelverket for offentlige anskaffelser etterleveres, og bidra til informasjon og veiledning om regelverkskravene overfor offentlige oppdragsgivere.

Arbeidstilsynet skal videreføre samarbeidet med partene om treparts bransjeprogrammer og tilrettelegge den operative aktiviteten fra myndighetenes side.

En urolig verdenssituasjon og spesielt krigen i Ukraina fører blant annet til et stort antall flyktninger som kommer til Norge. Det er et mål at de skal integreres i arbeidslivet. Dette er mennesker som kan være i sårbare situasjoner, og det er risiko for at de kan bli utnyttet av useriøse aktører. Arbeidstilsynet må ha oppmerksomhet rundt dette.

3.3. Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes

Arbeidslivskriminalitet er fortsatt en utfordring i deler av arbeidslivet og innsatsen krever et bredt samarbeid mellom ulike myndigheter. For å bekjempe arbeidslivskriminalitet, skal Arbeidstilsynet og andre berørte etater samarbeide om felles innsats og virkemiddelbruk for å oppnå størst mulig effekt.

Tverretattlig samarbeid mot arbeidslivskriminalitet

Arbeidstilsynet, Arbeids- og velferdsetaten, politiet og Skatteetaten skal gjennom felles innsats bidra til å forebygge og bekjempe arbeidslivskriminalitet. Arbeidet skal være kunnskapsbasert og risikostyrt for å oppnå felles mål. Arbeidet skal også bidra til å oppfylle tiltak i regjeringens Handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet fra 2022.

Etatene skal i 2024 jobbe videre med utvikling, konkretisering og gjennomføring av foreslåtte tiltak iht. fellesoppdrag fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet om å videreutvikle samarbeidet, jf. brev fra departementene i mai 2023 og av 13. desember 2023.

Det er satt av 15 mill. kroner i statsbudsjettet for 2024 til de samarbeidende etatene for å styrke det eksisterende a-krimssamarbeidet i Innlandet. Midlene er fordelt likt mellom etatene. Som et ledd i styrkingen skal etatene blant annet etablere nye stillinger på Gjøvik.

Etatene skal innen 15. mars 2025 utarbeide en felles årsrapport for 2024 hvor det gis en vurdering av tilstand og redegjøres for prioriteringer, aktiviteter, resultater og effekter av arbeidet mot arbeidslivskriminalitet. Årsrapporten skal også inneholde en vurdering av samarbeidet og læringspunkter.

Arbeidstilsynets oppfølging

Arbeidstilsynets rolle i det tverretatlige samarbeidet er å ha et særlig fokus på arbeidstakerperspektivet og sosial dumping. Arbeidstilsynet skal følge opp at arbeidsgivere ivaretar ansvaret sitt for HMS samt lønns- og arbeidsvilkår for sine ansatte. Arbeidstilsynets innsats mot arbeidslivskriminalitet må ses i sammenheng med de øvrige hovedmålene om å fremme seriøse og anstendige arbeidsvilkår og et forebyggende arbeidsmiljø.

Arbeidstilsynet skal bidra til et godt samarbeid med etatene som inngår i det tverretatlige a-krimssamarbeidet, og med andre relevante myndigheter og parter der det er hensiktsmessig for å forebygge og bekjempe arbeidslivskriminalitet. Arbeidstilsynet skal også bidra til å videreutvikle det operative samarbeidet og informasjonsutveksling mellom kontrollmyndighetene.

Som en del av oppfølgingen av handlingsplanen mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet skal Arbeidstilsynet utrede om det kan være hensiktsmessig å etablere en digital oversikt over arbeidskontrakter, herunder belyse hva som kan være nytteverdien av en slik ordning og konsekvenser når det gjelder juridiske, organisatoriske og økonomiske forhold.

Arbeidstilsynet skal følge opp samarbeidet med tilsynsmyndigheter i andre land, og delta i det organiserte myndighetssamarbeidet mellom de nordiske og de baltiske landene. Arbeidstilsynet skal følge opp samarbeidet i det europeiske arbeidsmarkedsbyrået (ELA), herunder delta i den europeiske plattformen mot svart arbeid. Arbeidstilsynet skal i samråd med departementet koordinere kontakten mellom berørte etater i Norge og det europeiske arbeidsmarkedsbyrået.

3.4. Andre prioriterte oppgaver

Samarbeid med STAMI og Havindustritilsynet

Arbeidstilsynet skal fortsette samarbeidet med STAMI om kunnskapsbaserte tilstandsbeskrivelser og risikovurderinger som grunnlag for tilsynets prioriteringer. Både erfaringer fra etatens eget tilsynsarbeid, og relevant kunnskap og forskning om effekt av tilsynets innsats og virkemiddelbruk, er en viktig del av dette kunnskapsbildet. Arbeidstilsynet skal, på aktuelle områder, samarbeide med Havindustritilsynet om kunnskaps- og erfaringsdeling, herunder oppfølging av leverandørindustrien i petroleumsnæringen.

Samarbeid med partene

Et velfungerende partssamarbeid er en viktig bærebjelke i det norske arbeidslivet. Arbeidstilsynet skal bidra til et godt partssamarbeid og skal innen sitt ansvarsområde videreutvikle samarbeid og dialog med partene i aktuelle fora og ulike nærings-, bransje- og temaaktiviteter.

Styrket samarbeid med helsemyndighetene

Arbeidstilsynet skal aktivt bidra til å styrke det strategiske og operative samarbeidet med helsemyndighetene (Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet) om blant annet forebygging av arbeidslivs- og arbeidsmiljøutfordringer, beredskaps- og krisesituasjoner og kunnskapsutvikling.

Oppfølging av tillitsreformen

Regjeringen er opptatt av tillitsreformen i offentlig sektor, som handler om å gi de ansatte tid og tillit til å gi brukerne bedre tjenester. Tillitsreformen skal utformes i tett samspill med brukerorganisasjoner, tillitsvalgte og ledelsen i alle store offentlige virksomheter. Arbeidstilsynet skal jobbe videre med å tilrettelegge for at medarbeiderne får medvirke til organiseringen og planleggingen av arbeidet med sin erfaring og kompetanse. Dette må også ses i sammenheng med etatens øvrige samarbeid med partene.

Yrkesdykking

All innaskjærs yrkesdykking i norsk farvann vil fra 1. juli 2024 falle inn under arbeidsmiljøloven, med Arbeidstilsynet som tilsynsmyndighet. Arbeidstilsynet må gjennomføre oppfølging og veiledning i den forbindelse.

Regelverksutvikling

Arbeidstilsynet skal sørge for vedlikehold og videreutvikling av forskriftsverket i nær dialog med partene i arbeidslivet. Regelverket skal være tilpasset utfordringene i arbeidslivet og være lett å forstå. Arbeidstilsynet må være særlig oppmerksom på, og ivareta forpliktelser i henhold til EØS-avtalen. Regelverksinitiativer, og kost-/nyttevurderinger av disse, skal drøftes i Regelverksforum. Drøfting i forumet skal skje både før og etter alminnelig høring av konkrete forslag. Vesentlige endringer i regelverksanvendelsen eller tilsynspraksis må på forhånd søkes forankret i berørte sektorer og organisasjoner. Regelverksinitiativer skal i nødvendig utstrekning forankres i departementet. Det vises også til revidert instruks for virksomhets- og økonomistyring for Arbeidstilsynet som fastsettes av departementet i 2024.

Arbeidstilsynet skal ha særlig fokus på å videreføre sitt arbeid for en bredere regulering av psykososialt arbeidsmiljø, i samarbeid med partene i Regelverksforum.

3.5. Styringsinformasjon for målene angitt under 3.1- 3.3

Departementet legger vekt på styringsinformasjon som viser sammenhengen mellom etatens innsats og måloppnåelse, som synliggjør sannsynlige effekter av etatens arbeid og viser vurderinger av om ressursbruken er effektiv. Departementet vil rette særlig oppmerksomhet mot styringsinformasjon om kvaliteten i etatens interne arbeidsprosesser som understøtter kjerneoppgaver.

Arbeidstilsynet skal i 2024 fortsette arbeidet med utvikling av målemetoder for oppnådd effekt av etatens virkemiddelbruk. Vurdering av effekter skal gjøres ved bruk av både kvantitative målemetoder og kvalitativ analyse. Arbeidstilsynet skal bidra til videreutvikling av relevante forklaringsvariabler som kan bidra til å synliggjøre effekter av etatens innsats på kjerneområdene, jf. vedlegg 4 om forklaringsvariabler. Det er i tillegg nødvendig at etaten gjør kvalitative vurderinger av sammenhenger og forklaringer knyttet til resultater og samlet måloppnåelse, jf. punkt 6 om årsrapportering.

Arbeidstilsynet skal videreutvikle etatens interne risikobilde, herunder omtale av tiltak som skal bidra til å redusere risikoen, risikovurdering av sentrale arbeidsprosesser og en omtale av restrisiko.

4. BEVILGNING OG TILDELT BELØP

4.1. Budsjetterammer

Utgifter

Følgende bevilgninger stilles til disposisjon for Arbeidstilsynet i 2024:

Kap. 640 Arbeidstilsynet

Post	Betegnelse	Kroner
1	Driftsutgifter	859 900 000
21	Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud	18 410 000
	Sum kap. 640 Arbeidstilsynet	878 310 000

Inntekter

Følgende inntekter forutsettes oppnådd i 2024:

Kap. 3640 Arbeidstilsynet

Post	Betegnelse	Kroner
4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	5 376 000
6	Refusjoner	3 759 000
7	Byggesaksbehandling, gebyrer	24 738 000
8	Refusjon utgifter regionale verneombud	18 698 000
85	Tvangsmulkt	7 175 000
86	Overtredelsesgebyr	29 450 000
	Kap. 3640 Arbeidstilsynet	89 196 000

4.2. Bevilgningsmessige forutsetninger

Bevilgningen på kap. 640, post 01:

Bevilgningen er styrket med 3,75 mill. kroner til styrking av det tverretatlige a-krimssamarbeidet i Innlandet, samt 5 mill. kroner til en generell økning av Arbeidstilsynets kapasitet i arbeidet mot useriøsitet og sosial dumping.

Bevilgningen er redusert med 0,7 mill. kroner som følge av gevinstrealisering knyttet til reduserte leiekostnader for statlige virksomheter.

Øvrige bevilgningsendringer:

Bevilgningene er justert for lønns- og prisjustering og gevinstrealiseringer mv.

5. FELLESFØRINGER OG ADMINISTRATIVE FØRINGER FOR 2024

5.1. Fellesføringer

Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Arbeidstilsynet skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. STAMI skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. STAMI skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Arbeidstilsynet skal i årsrapporten oppgi antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2024 og omtale utviklingen sett opp mot virksomhetens gjennomsnitt for 2020 og 2021.

Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egenkompetanse. Arbeidstilsynet skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Arbeidstilsynet skal i årsrapporten for 2024 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Arbeidstilsynet skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2024 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører bør dette fremgå særskilt.

For nærmere informasjon om fellesføringene vises det til rundskriv som Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet vil sende ut, med utdypende forklaring på hvordan fellesføringene skal forstås og hvordan resultatene skal framstilles i årsrapporten.

5.2. Andre administrative føringer

Sikkerhet og beredskap

Arbeidstilsynet skal ivareta sitt ansvar innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. Departementet viser til nærmere omtale av krav til dette arbeidet i virksomhets- og økonomistyringsinstruksen, og Arbeidstilsynet bes om å videreføre en systematisk tilnærming til arbeidet med disse kravene.

Arbeidstilsynet har i 2023 bidratt til departementets arbeid med risikovurderinger av sektorens avhengigheter til kritisk infrastruktur. En rapport om dette legges frem i starten av 2024, og anbefalinger fra dette arbeidet skal følges opp. Departementets arbeid med risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) vil fortsette i 2024 med fokus på andre tverrsektorielle krisescenarioer. Det kan bli aktuelt med egne bestillinger om konkrete oppfølgingstiltak av begge disse arbeidene.

Innføring av statlige regnskapsstandarder (SRS)

Arbeidstilsynet skal forberede overgang til å føre et periodisert virksomhetsregnskap etter de statlige regnskapsstandardene (SRS) fra 2025. Ved behov må spørsmål av prinsipiell og vesentlig karakter tas opp med departementet. Dette gjelder særlig dersom det gjøres valg som kan ha konsekvenser for etatsstyringen, herunder styringsinformasjon.

FNs bærekraftsmål

Norge har forpliktet seg til å arbeide for å nå FNs bærekraftsmål. Det er en forventning at alle statlige virksomheter har en systematisk tilnærming til relevante mål og delmål i eget plan- og strategiarbeid.

6. ÅRSRAPPORTERING

Årsrapport for 2024

Årsrapport for 2024 skal sendes departementet og Riksrevisjonen innen 15. mars 2025.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av etatens innsats, ressursbruk og vurdering av egen måloppnåelse.

Måloppnåelse og effekter av etatens virkemiddelbruk skal framgå av kvalitative vurderinger og analyser av de prioriterte temaene/områdene og samlet for hvert av målene 3.1-3.3. Analyser skal inneholde kvantitative data der etaten har gjennomført målinger og har tilgjengelig datagrunnlag, herunder bl.a. fra brukerundersøkelser, aktuelle tilsynsdata og evalueringer, jf. vedlegg 4 om forklaringsvariabler.

I Årsrapportens kap. IV skal det inngå en overordnet beskrivelse av etatens system for styring og kontroll, herunder aktuelle benyttede standarder og rammeverk. Videre skal det gis en overordnet vurdering og status (inkl. vesentlige endringer) for styringssystemer og kontroll, herunder kontroll med IKT-sikkerhet og rapportering på hvordan etaten arbeider med å kvalitetssikre egne sentrale arbeidsprosesser. Det skal rapporteres på plan for og funn ved gjennomførte evalueringer på etatens innsatsområder. Ved vesentlige endringer i ressursinnsatsen eller andre endringer som i vesentlig grad påvirker måloppnåelsen, skal det gis en overordnet redegjørelse av etatens håndtering av dette. Det rapporteres også for gjennomførte effektiviserings- og digitaliseringstiltak/gevinstrealisering, samt rapportering knyttet til fellesføringer og rapportering i tråd med krav i aktivitets- og redegjørelsesplikten, jf. brev fra departementet av 15. februar 2022.

Det vises for øvrig til veiledningsmateriale om årsrapportering for statlige virksomheter utarbeidet av Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ).

7. DIALOG OG PLANLAGTE MØTER

Møteplan mellom Arbeidstilsynet og departementet for 2024 framgår av vedlegg 3.

Med hilsen

Eli Telhaug (e.f)
departementsråd

Ragnhild Nordaas
ekspedisjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur

Kopi: Riksrevisjonen

Vedlegg: 5

BUDSJETTFULLMAKTER

Finansdepartementets rundskriv [R-110 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet](#) datert 20.06.2023 gir departementene enkelte fullmakter til å gjøre unntak fra bevilgningsreglementets hovedprinsipper. Følgende fullmakter delegeres til virksomheten i henhold til dette rundskrivet punkt 2.2-2.5. Det vises til rundskrivet for nærmere beskrivelse av fullmaktene. Fullmaktene delegeres for budsjettåret 2024.

Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Virksomheten gis fullmakt til nettoføring ved utskifting av utstyr på følgende vilkår:

- a) Inntekter fra salg av brukt utstyr kan nettoføres på post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 5 pst. av bevilgningen på den aktuelle posten.
- b) Salgsinntektene må skrive seg fra utskiftninger som er ledd i en rutinemessig fornyelsesprosess. I praksis vil dette gjelde inntekter fra salg av utstyr som er en slik art at det ved anskaffelsen skal dekkes under post 01 Driftsutgifter. Inntekter fra salg av utstyr som etter sin art skal dekkes under post 45 Større anskaffelser og vedlikehold, må bruttoføres på vanlig måte.
- c) Salgsinntektene skal bokføres som en inntekt i kontoklasse 3 i standard kontoplan (jf. Finansdepartementets rundskriv R-102) og rapporteres til bevilgningsregnskapet på post 01 Driftsutgifter eller post 21 Spesielle driftsutgifter (jf. Finansdepartementets rundskriv R-101). Føringeren må gjøres slik at det er mulig å kontrollere at grensen på 5 prosent ikke overskrides.

Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Virksomheten gis fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår:

- a) Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften av statlige virksomheter. Hvilke typer anskaffelser det her dreier seg om, vil kunne variere etter virksomhetens oppgaver, men alminnelige eksempler vil være leie av lokaler og kontorutstyr, samt kjøp av renholds- og vaktmestertjenester.
- b) Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.
- c) For alle avtaler utover budsjettåret, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen. Særlig gjelder dette ved langsiktige avtaler.

Det vises for øvrig til bevilgningsreglementet § 10 første ledd der det bl.a. kreves at utgiftsbevilgninger skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til de forutsatte resultater, samt til et lignende krav i økonomireglementet § 4. På dette området innebærer disse bestemmelsene både et krav til å vurdere mulige alternativer til leie og kjøp av tjenester, og til utformingen av vilkårene i eventuelle avtaler om leie og kjøp av tjenester.

Det understrekes at fullmakten bare gjelder adgangen til å pådra forpliktelser utover budsjettåret. Virksomhetene må derfor være oppmerksomme på det på enkelte områder kan være fastsatt bestemmelser som også regulerer adgangen til å inngå driftsavtaler av den art det her er tale om¹. Slike bestemmelser kommer selvsagt i tillegg.

¹ I *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor* reguleres inngåelse av avtaler om leie av lokaler, anskaffelser av lokaler. Instruksen er fastsatt ved kongelig resolusjon 20. januar 2012, sist endret ved kgl.res. 13. januar 2017. Saksområdet forvaltes av Kommunal- og distriktsdepartementet.

Vedlegg 1: Budsjettfullmakter 2024 – Arbeidstilsynet

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Virksomheten gis fullmakt til å overskride driftsbevilgningene mot tilsvarende merinntekter på følgende vilkår:

- a) Postene 01 Driftsutgifter og 21 Spesielle driftsutgifter kan overskrides med inntil 2 prosent av bevilgningen mot tilsvarende merinntekter. De aktuelle utgifts- og inntektspostene må høre under utgifts- og inntektskapitler som gjelder samme virksomhet.
- b) Merinntekt og merutgift må beregnes i forhold til den samlede bevilgningen på hver av postene. Overskridelsen må minimum dekkes av merinntekter som rapporteres til bevilgningsregnskapet i samme budsjettår.
- c) Merinntekten må være et resultat av økt aktivitet i forhold til budsjettforutsetningene for vedkommende år.
- d) Den inntektsbringende aktiviteten må ligge innenfor det som er virksomhetens mål, oppgaver og rammevilkår.
- e) Den inntektsfinansierte aktiviteten må ikke binde opp et høyere aktivitetsnivå enn det som dekkes av utgiftsbevilgningen dersom merinntektene faller bort.

Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel

Virksomheten gis fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under sammen budsjettkapittel på følgende vilkår:

- a) Det kan omdisponeres inntil 5 prosent av bevilgningen under post 01 Driftsutgifter til post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, under samme kapittel.
- b) Omdisponeringen må ikke føre til økte utgifter ved at den binder opp framtidige drifts- og investeringsutgifter.

Beløp som er omdisponert fra post 01 Driftsutgifter kan tas med ved beregningen av overførbart beløp under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Departementets fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i etterfølgende budsjettår jf. rundskrivets punkt 2.6 delegeres ikke, men virksomheten kan eventuelt be om slik fullmakt dersom det er behov. Vi gjør oppmerksom på at prøveordningen med utvidet innsparingsperiode fra tre til fem etterfølgende budsjettår er avviklet.

Merinntektsfullmakter jf. Prop. 1 S (2023-2024)

Arbeids- og inkluderingsdepartementets fullmakt for 2024, jf. Prop. 1 S (2023-2024) og innst. 15 S (2023-2024), til å overskride bevilgningen under kap. 640, post 01 mot tilsvarende merinntekt under kap. 3640, postene 06 og 07 og kap. 640, post 21 mot tilsvarende merinntekt under kap. 3640, post 08 delegeres til Arbeidstilsynet for budsjettåret 2024.

Vedlegg 2: Rapporteringsoversikt 2024 - Arbeidstilsynet

Frister	Aktivitet
Januar/februar	⇒ Regnskapsrapport til statsregnskapet, se egne frister i brev fra AID av 12.12.23 om Statsregnskapet for 2023 - årsavslutning og frister for innrapportering
1. mars	⇒ Behov for bevilgningsendring – 1. halvår 2024 (RnB), følgende skal omtales: ⇒ Begrunnelse for forslaget om inntekts-/utgiftsendring ⇒ Redegjørelse for de viktigste forutsetninger og usikkerhetsmomenter knyttet til bevilgningsforslaget ⇒ Informasjon om hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftsøkning/inntektsreduksjon
15. mars	⇒ Årsrapport 2023 til departementet og Riksrevisjonen, jf. pkt. 6 i tildelingsbrev for 2023. ⇒ Felles rapport for IA-arbeidsmiljøsettingsingen 2023, jf. Pkt. 3.1 i tildelingsbrev 2023 ⇒ Felles årsrapport 2023 for etatenes innsats mot arbeidslivskriminalitet, jf. pkt. 3.3 i tildelingsbrev for 2023
1. mai	⇒ Innspill til Prop. 1 S (2024-2025) med utgangspunkt i egen bestilling fra departementet primo april
25. august	⇒ Halvårsrapport - Overordnet beskrivelse av tilstand og resultatoppnåelse, inkl. omtale av avvik og større forsinkelser i framdriften knyttet til oppgaver som er tillagt etaten og eventuelt andre store hendelser som påvirker ressursdisponeringen. Det skal også rapporteres om økonomistatus pr. 30. juni 2024 basert på følgende: ⇒ Disponibel bevilgning (tildelte midler + ev. overføringer) ⇒ Eventuelle omdisponeringer, jf. etatens fullmakter ⇒ Regnskap pr. 30. juni 2024 ⇒ Samlet forventet forbruk i 2024
20. september	⇒ Økonomirapportering pr. 31. august 2024 ⇒ Status for bevilgningsregnskapet i forhold til budsjett og prognoser for året på alle kapitler og poster, inkl. inntektskapitler. Alle avvik skal omtales, og det skal redegjøres for hva som er årsak til avvik og hvilke tiltak som iverksettes for å overholde budsjettrammene. Der det er aktuelt, ifm. faktureringer, skal det gis en oversikt knyttet til forskyvninger mellom år. Tabelloppsett med følgende kolonner skal benyttes i rapporteringen: - Kap./post - Totalt budsjett for året (inkl. tildelte og overførte midler og lønnskomp.) - Regnskap/utbetalt per 31. august - Prognose for utbetalt beløp per 31. desember (inkl. lønnskomp.) - Avvik mellom budsjett og prognose for utbetalt beløp per 31. des. Det skal også gis en tabellarisk framstilling av hvordan forventet brutto mer-/mindreforbruk på kapittel og post og netto mer-/mindreforbruk justert for merinntektsfullmakter mv. framkommer. Det skal og rapporteres på kap./post hvor etaten har belastningsfullmakter.

Vedlegg 2: Rapporteringsoversikt 2024 - Arbeidstilsynet

Frister	Aktivitet
	⇒ Innspill til omgrupperingsproposisjonen - se rapporteringskrav til RnB (under 1. mars)
25. september	⇒ Innspill til tildelingsbrev for 2025 med utgangspunkt i utkast fra departementet ⇒ Eventuelle forslag til særskilte FoU-behov som søkes dekket av departementet påfølgende år. Innspillet koordineres så langt det er hensiktsmessig med Havindustritilsynet og ev. med STAMI. Innspillet skal primært rettes mot felles tema eller problemstillinger. ⇒ Oppdatert risikobilde basert på innspill til tildelingsbrev for 2025 inkl: <ul style="list-style-type: none">• En samlet oversikt over overordnede risikoer som etaten har identifisert, i form av en risikomatrix/risikokart• For hver enkelt risiko gis en nærmere beskrivelse som omfatter:<ul style="list-style-type: none">- Hva risikoen handler om og årsaker til risikoen.- En kort beskrivelse av planlagte og iverksatte tiltak for å redusere risikoen- En vurdering av sannsynlighet og konsekvenser av risikoen. Skalaene som benyttes for vurdering av sannsynlighet og konsekvens skal defineres med hensyn til hva de ulike verdiene betyr. Vurderingen skal ta hensyn til risikoreduserende tiltak som er iverksatt på rapporteringstidspunktet, inkl. en omtale av restrisiko.- En omtale av endringer i risikoene fra forrige rapportering• Virksomhetens metodikk og prosesser for risikovurdering skal beskrives ved første gangs rapportering. Dersom det tidligere er gitt en slik redegjørelse, er det tilstrekkelig å vise til denne og kun omtale eventuelle endringer.
1. desember	⇒ Innspill til store satsingsforslag for 2026 basert på mal fra Finansdepartementet, jf. deres årlige rundskriv om Retningslinjer for regjeringens første konferanse om statsbudsjettet 2026 (finnes på regjeringen.no under Finansdepartementet). ⇒ Ev. IKT-forslag skal i tillegg fremmes i tråd med retningslinjer gitt i KDDs Digitaliseringsrundskriv.
Løpende	⇒ Hvis etaten i løpet av året finner at det vil oppstå vesentlige avvik eller forsinkelser i forhold til resultatkravene og andre føringer, jf. pkt. 2 og 3, skal departementet orienteres særskilt om dette. Virksomheten skal da orientere departementet om hvilke tiltak som vil bli gjennomført i den sammenheng.
15. mars 2025	⇒ Årsrapport 2024 til departementet og Riksrevisjonen, jf. pkt. 6 i tildelingsbrev for 2024 ⇒ Felles rapport IA-arbeidsmiljøsatsingen 2024, jf. pkt. 3.1 i tildelingsbrev 2024 ⇒ Felles årsrapport 2024 for etatenes innsats mot arbeidslivskriminalitet, jf. pkt. 3.3 i tildelingsbrev for 2024

Vedlegg 3: Møteplan for styringsmøter 2024 - Arbeidstilsynet

Dato	→ Aktuelle tema for drøfting
24. april	→ Etatsstyringsmøte vår, kl. 09.30-15.30 – Oslo
Forrige år (2023)	⇒ Gjennomgang og utsjekking av Årsrapport for 2023
Inneværende år (2024)	⇒ Eventuelle konsekvenser for årets prioriteringer og fastsatte mål, herunder avklaring av eventuelle innspill til RnB
Neste år (2025)	⇒ Arbeid med Prop. 1 S (2024-2025) og tildelingsbrev 2025
12. juni	→ Etatsstyringsmøte sommer, kl. 12.15-14.15 – videomøte
Inneværende år (2024)	⇒ Overordnet om resultatoppnåelse hittil, jf. mål i tildelingsbrev for 2024
23. oktober	→ Etatsstyringsmøte høst, kl. 09.30-15.30 – Trondheim
Inneværende år (2024)	⇒ Overordnet resultatoppnåelse, jf. mål i tildelingsbrev for 2024, inkludert nærmere angivelse av eventuelle avvik iht. tildelingsbrevet – halvårsrapport ⇒ Eventuelle konsekvenser for årets prioriteringer og fastsatte mål, herunder avklaring av eventuelle innspill til omgrupperingsproposisjonen 2024
Neste år (2025) + 1	⇒ Oppdatert risikobilde ⇒ Innspill til tildelingsbrev for 2025 ⇒ Eventuelle tema for nye store satsingsforslag 2026 ⇒ (frist 1. desember)
Eventuelt: Langtidsplanlegging (2025+)	⇒ Vurdering av overordnede mål på lengre sikt

Eventuelt ytterligere styringsmøter avtales ved behov. Nærmere dagsorden, utover de oppgitte faste punktene, fastsettes senere i dialog med etaten.

Vedlegg 4: Forklaringsvariabler 2024 - Arbeidstilsynet

Styringsinformasjon – Forklaringsvariabler

Forklaringsvariabler viser til de tabeller og tidsserier som Arbeidstilsynet skal benytte i årsrapporteringen til departementet, og til styringsinformasjon som departementet vil kunne etterspørre som grunnlag for etatsstyringsdialogen, jf. kap. 3.5 i tildelingsbrevet. Denne listen skal omfatte vesentlige forklaringsvariabler for å kunne vurdere etatens måloppnåelse.

En vurdering av utviklingen de to siste år, samt over lengre tid (5 år eller mer), skal inngå i analysen av oppnådde effekter og ressurseffektivitet. Tabeller og tidsserier skal gis en forklarende omtale, og tallgrunnlaget skal benyttes i analyse og vurdering av oppnådde effekter.

Der etaten ser at andre faktorer har hatt vesentlig betydning for årets resultater, skal disse også omtales i årsrapporten. Listen over forklaringsvariabler utvikles og revideres ved årlige gjennomganger i dialog med etaten. Der etaten på sikt utvikler nye måleindikatorer, vurderes det også om disse tas inn i listen.

Fast variabel	Forklaringsvariabel
Årsrapportens del II	
Etatens samlede innsats	Hovedtall tilsyn, blant annet: -Samlet antall tilsyn, herunder stedlige tilsyn, digitale tilsyn, dokumenttilsyn -Dekningsgrad tilsyn -Tilsyn per virksomhetsstørrelse (små, mellomstore og store virksomheter) -Andel tilsyn med reaksjonsbruk -Antall tilrådninger og anmeldelser
	Hovedtall informasjon og veiledning, blant annet: -Besøk på webportaler, herunder arbeidsmiljøportalen og arbeidsmiljøhjelpen -Veiledning ved Svartjenesten og SUA -Webinar, veiledningsvideoer -Seminarer / foredrag -Sosiale medier
	Hovedtall søknader og meldinger, blant annet: -Søknader -Varsler (samlet antall og andel som følges opp) -Tips (samlet antall og andel som følges opp)
	Hovedtall klagebehandling: -Klager (fordelt per område/tema)
	Hovedtall ressursbruk, blant annet: -Samlet ressursbruk fordelt på kjerneprosesser, støtteprosesser og styringsprosesser -Ressursbruk pr mål -Ressursbruk per virkemiddel -Andel av tildeling til digitaliserings- og effektivisering
	DFØs nøkkeltall-tabell for utvalgte hovedtall
Årsrapportens del III	
Mål 3.1	Tabell over andel virksomheter - som systematisk gjennomfører risikovurderinger - som systematisk gjennomfører risikoreduserende tiltak - hvor arbeidsgiver har gjennomført HMS-opplæring
Mål 3.1, 3.2	Tabell over prioriterte arbeidsmiljøproblemer og mest utsatte hovednæringer for disse og antall tilsyn og andel brudd per tema
Mål 3.1, 3.2, 3.3	Tabell for totalfordeling andel tilsyn fordelt per næring Tabell for totalfordeling antall og andel tilsyn fordelt per prioritert område
Mål 3.1, 3.2	Tabell som viser utvikling i treffsikkerhet* innen målene 3.1-3.2

Vedlegg 4: Forklaringsvariabler 2024 - Arbeidstilsynet

Fast variabel	Forklaringsvariabel
Mål 3.1, 3.2, 3.3	Tabell for utvikling i antall tilsyn, og utvalgte hovedtall (antall og andel) for reaksjonsbruk og anmeldelser Tabell for utvikling i bruk av pålegg fordelt på hvor mange pålegg som er gitt og hvor mange pålegg som er lukket. Tabell som viser alvorlighetsgraden av funn
Mål 3.1	Tabell for antall tilsyn, andel brudd og reaksjonsprosent på utvalgte prioriterte områder
Mål 3.2	Tabell for antall tilsyn og andel brudd og reaksjonsprosent på allmenngjort lønn fordelt per næring Tabell for andel virksomheter som: - etterlever allmenngjøringsregelverket - etterlever kravene til gitt godkjenning - etterlever innleieregelverket
Mål 3.3	Tabell for Arbeidstilsynets nøkkeltall for tilsyn mot arbeidslivskriminalitet. Utviklingen i antall tilsyn fordelt på hhv avdekke/kartlegge og bekjempe, andel brudd per tilsyn, type brudd og reaksjonsprosent

* Med treffsikkerhet menes at etaten benytter sine virkemidler rettet mot de bransjer og virksomheter som er mest risikoutsatt – etaten angir ved behov i merknad til tabellen i årsrapporteringen hvordan dette framkommer.

Vedlegg 5: Årshjul for fagmøter 2024 - Arbeidstilsynet

1. halvår

Fagmøte

⇒ Videre om oppfølging og utvikling av styringsinformasjon og bruk av forklaringsvariabler for årsrapporten 2024

Fagmøte

⇒ Forebyggende arbeidsmiljø

Fagmøte

⇒ Sosial dumping og arbeidslivskriminalitet

2. halvår

Fagmøte

⇒ Risikobildet

⇒ Langsiktig utvikling og strategi

⇒ Bruk av FoU

Fagmøte

⇒ Videre om oppfølging og utvikling av styringsinformasjon og bruk av forklaringsvariabler

Nærmere dato for oppgitte fagmøter avklares på et senere tidspunkt. Ved behov kan både departementet og Arbeidstilsynet spille inn aktuelle tema også for andre fagmøter.